

Udskriftsdato: 24. december 2025

FOU nr 1987.171 (Gældende)

Uarbejdsdygtighedsbegrebet i dagpengeloven

Ministerium: Folketinget

Uarbejdsdygtighedsbegrebet i dagpengeloven

Fundet at måtte nære afgørende betænkelighed ved at tilslutte mig en fortolkning af uarbejdsdygtighedsbegrebet i dagpengeloven, hvorefter påbegyndelse af enhver undervisningsaktivitet, der kan karakteriseres som værende af erhvervsmæssig betydning, automatisk sidestilles med påbegyndelse af andet erhvervsarbejde.

Fundet, at Den Sociale Ankestyrelse i den foreliggende sag burde have foretaget en samlet konkret vurdering, der efter min opfattelse måtte føre til, at den pågældende måtte anses for »uarbejdsdygtig« og dermed dagpengeberettiget, selv om han fulgte et kursus på 3 timer ugentlig på merkonomstudiet.

(J. nr. 1986-1351-042)

Dansk Merkonomforening klagede for A over, at Den Sociale Ankestyrelse havde truffet afgørelse om, at han ikke var berettiget til udbetaling af sygedagpenge, »når han deltager i undervisning på merkonomstudiet, jf. dagpengelovens § 17 og § 25, idet han derefter ikke kan anses for at være uarbejdsdygtig i dagpengelovens forstand«.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A, der var salgskonsulent i et engrosfirma, i sommeren 1985 kom til skade med sin højre hånd, da han i sin fritid arbejdede med en rundsav. Skaden medførte fuld arbejdsudygtighed. Efter at A var blevet opsagt fra sit arbejde til fratræden 31. juli 1985, modtog han sygedagpenge fra Social- og Sundhedsforvaltningen i Skive Kommune.

I anledning af en forespørgsel fra A meddelte Social- og Sundhedsforvaltningen i Skive Kommune ham, at han ikke var berettiget til sygedagpenge, hvis han påbegyndte merkonomstudiet (der var tale om et kursus på Skive Handelshøjskole 3 timer hver mandag aften over en 3-årig periode).

A framelde sig herefter merkonomstudiet (som han endnu ikke havde påbegyndt), og han fortsatte med at modtage sygedagpenge.

Merkonomforeningen indbragte sagen for Amsankenævnet for Viborg amt; foreningen henviste til, at det er muligt at deltage i kurser som det nævnte uden at miste retten til arbejdsløshedsdagpenge.

I en udtalelse til amsankenævnet anførte Det Sociale Udvalg i Skive Kommune bl.a. følgende:

» ...

Da klageren skulle påbegynde merkonomstudium på Skive Handelsskole kontaktede han dagpengekontoret den 29. august med forespørgsel om fortsat udbetaling af sygedagpenge under dette studium. Da det sociale udvalg var i tvivl om fortsat berettigelse til sygedagpenge, kontaktede man Dagpengeudvalget, hvorfra der blev oplyst, at studium over 9.-10. klasse niveau blev betragtet som kompetencegivende, og dette ville indebære, at klagerens sygedagpenge skulle stoppes, såfremt han påbegyndte uddannelsen på Skive Handelsskole.

Da klageren således ikke havde mulighed for at fortsætte merkonomstudiet, blev sagen drøftet med henblik på eventuelle revalideringsforanstaltninger med baggrund i lægeerklæring af 2. september 1985. Dagpengekontoret fik herefter meddelelse om, at der ikke var grundlag for at opstarte revalideringsforanstaltninger i henhold til bistandslovens § 42.

...«

I forbindelse med behandlingen af sagen modtog amsankenævnet forskellige lægelige oplysninger om A, således blandt andet en lægeerklæring, hvori lægen havde anført følgende:

» ...

Den 28. juni 1985 fik pt. højre hånd i en stationær motorrundsav. Fik en svær læsion ind i muskulaturen omkring tommeltotten, i håndfladen samt læsion på 2. finger. Der blev foretaget revision samt suturering af ovenstående sår, sener og nerver. Efterforløbet har været kompliceret af betydelige smerter i højre hånd samt lidt op i underarmen, og der har været tydelige tegn på reflexdystrofi, og der er givet stellatumblokade og ismelinblokader samt bindevævsmassage. Reflexdystrofien er på retur, men den har efterladt sig betydelig stivhed sv. t. både 1. og 2. finger. Går fortsat til behandling på Skive Sygehus. Forløbet vil være langvarigt - ½ år eller mere fra nuværende tidspunkt.«

Amtsankenævnet anmodede Sikringsstyrelsen om en udtalelse; i sin skrivelse til Sikringsstyrelsen anførte amtsankenævnet bl.a. følgende:

» ...

Det har været afgørende for det sociale udvalgs afgørelse, at merkonomstudiet er kompetencegivende.

Under henvisning til, at deltagelse i 8.-9. klasses undervisning er mulig, samtidig med at dagpengeretten bevares, findes det ikke umiddelbart rimeligt, at dagpengeretten fortabes ved deltagelse i merkonomkursen, som i omfang og tilrettelæggelse er at sammenligne med det almindelige aftenskolekursus.

...«

I anledning af denne skrivelse rettede Sikringsstyrelsen telefonisk henvendelse til amtsankenævnet og henledte opmærksomheden på, at socialministeren i en skrivelse havde besvaret en henvendelse fra Merkonomforeningen om sagen. I denne skrivelse havde socialministeren blandt andet anført følgende:

» ...

I anledning af foreningens henvendelse har Sikringsstyrelsen oplyst, at det er styrelsens opfattelse, at deltagelse i undervisning på gymnasier, almindelige HF-kurser, faglige skoler, merkonomstudier m.v. må betragtes som kompetencegivende i erhvervsmæssig henseende og derfor må sidestilles med erhvervsmæssig beskæftigelse. Der kan derfor ikke udbetales dagpenge efter dagpengeloven, hvis pågældende deltager i et sådant kursus/undervisning under sygefravær, fordi betingelsen om fuld uarbejdsdygtighed i så fald ikke er opfyldt, jf. dagpengelovens § 4, stk. 1, og § 17, stk. 1. Det er af samme grund uden betydning, om deltagelsen i undervisningen sker i dagtimerne eller aften timerne.

...«

På baggrund heraf fandt amtsankenævnet ikke anledning til at anmode Sikringsstyrelsen om et egentligt svar på nævnets skrivelse.

Amtsankenævnet modtog følgende erklæring fra A's egen læge:

»På given foranledning kan jeg hermed oplyse, at min patient d. 4/7-85 pådrog sig en hø-sidig håndskade, med læsion af 1. og 2. finger. I tilslutning til skaden har han udviklet en refleksdystrofi, som han er i fortsat behandling med på Skive Sygehus med ismelinblokader.

Det skønnes fra behandlernes side, at behandlingen kommer til at foregå over 1-2 år, efter hvad (A) har oplyst til undertegnede. Og med mit kendskab til ovenstående lidelse og (A) skal dette nok slå til.

I forbindelse med skaden har han mistet nervefunktionen på 1. og 2. finger, tildels på 3. finger på hø. hånd, og det er næppe tænkeligt, at han på noget tidspunkt bliver i stand til at optage sit arbejde som slagter. Han har tidligere fungeret som salgskonsulent.

Han er endvidere i øjeblikket indlagt på Skive Sygehus, da han efter en traumatisk knæskade i 1984 har fået et kirurgisk indgreb i det ene knæ. 0-læge ... har pr. tlf. oplyst undertegnede, at der er tegn på postoperativ infektion i knæet, hvormed der er en anden grund til en langvarig påvirkning af førligheden.«

I sin besvarelse af en ny henvendelse fra Dansk Merkonomforening gav socialministeren bl.a. udtryk for, at den konkrete sag umiddelbart kunne forekomme at være et grænsetilfælde, og at der derfor kunne være baggrund for at udbetale sygedagpenge.

Amtsankenævnet modtog samtidig kopi af denne skrivelse.

I sin afgørelse anførte ankenævnet, at nævnets lægekonsulent efter at have gennemgået sagens oplysninger havde konkluderet, at A's sygdom »stadig medfører fuld uarbejdsdygtighed i *ethvert erhverv*; (fremhævet af mig). Den skadede hånd behøver ro, for at behandlingen har den ønskede effekt«.

Ankenævnet anførte videre følgende:

»Ankenævnet finder, at De opfylder betingelserne for at modtage dagpenge i henhold til dagpengelovens § 17, jfr. § 1.

Ankenævnet har ved afgørelsen lagt vægt på de lægelige oplysninger, der godtgør, at De stadig er fuld uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Ankenævnet har endvidere lagt vægt på oplysningerne om, at dagpengesagen er fulgt op ifølge dagpengelovens bestemmelser i § 47, herunder at det sociale udvalg ikke har fundet grundlag for på nuværende tidspunkt at tilbyde Dem støtte i henhold til bistandslovens bestemmelser om revalidering.

Endelig har ankenævnet lagt vægt på det konkrete kursus' tidsmæssige omfang og øvrige tilrettelæggelse og finder ikke, at deltagelse i et sådant kursus kan tilsidesætte den lægelige konstatering om uarbejdsdygtighed.

Ankenævnet finder, at deltagelse i kursus m.v. må afhænge af, om det kan ske uden gene for behandlingen, herunder uden risiko for, at behandlingen forlænges, eller raskmelding/revalideringsforanstaltninger udskydes.«

Det Sociale Udvalg i Skive Kommune klagede til Den Sociale Ankestyrelse over amtsankenævnets afgørelse. Til støtte for klagen anførte udvalget som sin opfattelse, »at et merkonomkursus er en kompetencegivende uddannelse, og at dagpengeloven ikke åbner mulighed for udbetaling af sygedagpenge under uddannelse af denne karakter«.

Den Sociale Ankestyrelse traf følgende afgørelse:

» ...

Ankestyrelsen finder ikke, at (A) er berettiget til udbetaling af sygedagpenge, når han deltager i undervisning på merkonomstudiet, jf. dagpengelovens §§ 17 og 25, idet han derefter ikke kan anses for at være uarbejdsdygtig i dagpengelovens forstand.

Ankestyrelsen ændrer således amtsankenævnets afgørelse af 29. april 1986.«

I en udtalelse i anledning af klagen til mig henholdt ankestyrelsen sig til den trufne afgørelse. Ankestyrelsen oplyste, at et referat af sagen var udsendt som Social Meddelelse (SM D nr. 10/1986).

Jeg fandt det nødvendigt at anmode Sikringsstyrelsen om en udtalelse i sagen. I en skrivelse til styrelsen anførte jeg bl.a. følgende:

» ...

Ved sin afgørelse fandt ankenævnet, at en deltagelse i et kursus som det nævnte ikke kunne tilsidesætte den lægelige konstatering om uarbejdsdygtighed, når der blev henset til kursets tidsmæssige omfang og øvrige tilrettelæggelse.

Der foreligger ikke oplysninger i sagen om, at der iøvrigt fra lægeligt hold, f.eks. fra ankestyrelsens lægekonsulenter, er blevet rejst spørgsmål om, hvorvidt (A) var fuldt uarbejdsdygtig.

Det forhold, at (A) muligvis ville have været i stand til at følge det nævnte kursus, kan heller ikke efter min opfattelse danne grundlag for en tilsidesættelse af det lægelige skøn, når henses til kursets tidsmæssige omfang og karakteren af (A's) lidelse.

Efter min gennemgang af de foreliggende oplysninger i sagen må jeg lægge til grund, at det, der har været udslagsgivende for ankestyrelsens afgørelse, er, at der var tale om en kompetencegivende undervisning.

Ankestyrelsens afgørelse bygger på udtalelser, som Sikringsstyrelsen bl.a. er fremkommet med i den foreliggende sag (refereret i socialministerens skrivelse af 1. november 1985 til Dansk Merkonomforening), og i forbindelse med den sag, der er refereret i SM D-4-87:

»Sikringsstyrelsen har endvidere udtalt, at såfremt der er tale om kompetencegivende undervisning, herunder supplerende skoleuddannelse, undervisning på gymnasier, almindelige HF-kurser, undervisning på faglige skoler m.v., må denne sidestilles med arbejde, og der kan derfor ikke udbetales sygedagpenge, hvis sikrede påbegynder et sådant kursus under sygefraværet, idet betingelserne om fuld uarbejdsdygtighed i så fald ikke vil være opfyldt.«

Efter min opfattelse kan dagpengelovens bestemmelser (§§ 17 og 25) ikke forstås således, at det i sig selv er afgørende, om den pågældende følger kompetencegivende undervisning; det afgørende må være, om aktiviteten giver et konkret grundlag for at tilsidesætte den foreliggende lægelige vurdering om uarbejdsdygtighed. Som eksempl på lignende fortolkningsproblemer henviser jeg til den sag, som Højesteret tog stilling til den 17. februar 1983, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 1983, s. 349-353, og til en sag, som Østre Landsret tog stilling til den 2. april 1985 (sagen er omtalt i Folketingets Ombudsmands beretning for året 1985, s. 37, højre spalte - 38, venstre spalte).

Efter min mening harmonerer Sikringsstyrelsens ovenfor gengivne fortolkning i øvrigt mindre godt med bestemmelsen i dagpengelovens § 4, stk. 2, hvorefter der kan ydes nedsatte dagpenge ved delvis uarbejdsdygtighed. Jeg sigter herved til, at det efter denne bestemmelse er muligt at være raskmeldt i sit hovederhverv og samtidig være sygemeldt i et bierhverv og opnå delvise dagpenge på grundlag af denne sygdom, jf. f.eks. den afgørelse, der er omtalt i SM D3-86.

Forinden jeg tager endelig stilling til Dansk Merkonomforenings klage over Den Sociale Ankestyrelsens afgørelse, har jeg fundet at burde anmode Sikringsstyrelsen om at udtale sig om, hvorpå styrelsen støtter sin fortolkning. Jeg beder navnlig styrelsen oplyse, om der er holdepunkter for fortolkningen i forarbejderne til dagpengeloven.

Jeg beder også Sikringsstyrelsen om at udtale sig om, hvorvidt merkonomstudier, herunder det i sagen omhandlede kursus, uanset dets omfang, anses for kompetencegivende.

...«

I sin udtalelse til mig anførte Sikringsstyrelsen bl.a. følgende:

» ...

1. Forarbejderne til dagpengeloven og praksis derefter

Der henvises til bemærkningerne til § 4 i forslag til dagpengeloven fremsat den 15. marts 1972. Det anføres her, at bestemmelsen afløser den tilsvarende regel i sygeforsikringslovens § 51 og bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 23 om uarbejdsdygtighed forvoldt ved et ulykkestilfælde.

Efter § 51 i lov nr. 239 af 10. juni 1960 om den offentlige sygeforsikring kunne der ydes dagpenge til lønarbejdere ved fuld arbejdsdygtighed på grund af sygdom eller tilskadekomst.

Begrebet »fuld uarbejdsdygtighed« er nærmere omtalt i Håndbog i Sygeforsikring fra 1968, s. 196-97, se vedlagte kopier. Det nævnes her, at der foreligger fuld uarbejdsdygtighed, når den sygemeldte på grund af sygdommen er helt ude af stand til at udføre sit sædvanlige arbejde, men ikke hvis han uanset sygdommen er i stand til delvis at passe sit tidligere arbejde eller påtage sig anden lønnet beskæftigelse, eventuelt et lettere arbejde end før. Deltagelse i kursus på specialarbejderskoler og lignende faglig uddannelse sidestilles i denne forbindelse med arbejde, således at dagpengeudbetaling standses ved påbegyndelse af kursusophold, idet der ikke længere kan antages at foreligge fuld uarbejdsdygtighed.

Aktiviteter som ophold på en ungdomsskole for at oppudse skolekundskaber har derimod ikke bevirket, at dagpengeretten bortfaldt, da undervisningen ikke kunne betragtes som led i en erhvervsmæssig uddannelse.

Håndbogen henviser til konkrete afgørelser, som er offentliggjort i Sygekassetidende for 1966, s. 324-25, og Sygekassetidende for 1968, s. 110. Der vedlægges kopier af disse meddelelser.

Sikringsstyrelsen følger således ved sin fortolkning af begrebet uarbejdsdygtighed i sygedagpengeretlig henseende en praksis, som kan føres tilbage til den tidligere dagpengeordning for lønarbejdere fra 1961.

Der er nærmere redegjort for denne praksis i Sikringsstyrelsens vejledning II af 30. januar 1987, se pkt. 48 (s. 55) og angående revalidering, pkt. 54 (s. 57)

2. Baggrund for praksis

I det omhandlede tilfælde er styrelsen enig i, at det er uomtvisteligt, at (A) efter ulykkestilfældet var fuldt uarbejdsdygtig i sit sædvanlige arbejde som salgskonsulent.

Det er imidlertid ikke en forudsætning for at standse dagpengene på grund af kursusdeltagelse, at der er tale om, at denne deltagelse viser, at den pågældende ville kunne genoptage sit arbejde. Uarbejdsdygtigheden vurderes ganske vist i forhold til det hidtidige arbejde, men kun så længe der er udsigt til, at dette kan genoptages inden for en overskuelig tid, og kun så længe den pågældende ikke faktisk går i gang med et andet arbejde. Det, som den beskrevne praksis går ud på, er altså at sidestille deltagelse i undervisning med, at den pågældende begynder på et andet erhvervsarbejde end det hidtidige, når der er tale om undervisning, som tjener til at omskole til et andet egnet fag eller udbygge erhvervsmæssige kvalifikationer.

Der er således ret til dagpenge for den, der hverken kan udføre arbejde eller deltage i uddannelse, og også for den, som i og for sig kunne gå i gang med et andet arbejde end det hidtidige eller med undervisning, men som forventes at blive i stand til at passe det gamle arbejde snart og som afventer dette. Men når en sygemeldt vælger at anvende sygeperioden til at deltage i en erhvervsuddannelse, som normalt enten er lønnet eller forudsættes finansieret ved studiestøtte, revalideringshjælp, legater, privat støtte eller af egen formue, anses han ikke længere for primært at have et indtægtstab som følge af sygdommen, jf. dagpengelovens § 1, stk. 1, men fordi han anvender tiden til investering i uddannelse.

I den forbindelse henvises også til, at retten til fortsat at modtage sygedagpenge også bortfalder, når den sikrede påbegynder en egentlig erhvervsmæssig revalidering, eventuelt med hjælp efter bistandsloven, pkt. 54, s. 57 i vejledningen.

3. Den nærmere afgrænsning

Den erhvervsmæssige uddannelses tidsmæssige omfang er uden betydning, når uddannelsen i sig selv eller eventuelt som normalt led i mere omfattende uddannelse er tilstrækkelig til at være kompetencegivende. En forholdsvis simpel uddannelse som fx køreundervisning for at opnå erhvervskørekort til droske-, lastbil-, eller buskørsel medfører også, at dagpengene bortfalder. Det afgørende er, at uddannelsen i sig selv er af erhvervsmæssig relevans for den pågældende.

Det har heller ingen betydning, om erhvervsundervisningen foregår inden eller uden for normal arbejdstid, idet det alene er deltagelsen i en erhvervsuddannelse, der er afgørende for den manglende opfyldelse af betingelsen om uarbejdsdygtighed. Det er uden betydning, om den pågældende på grund af kursets tidsmæssige placering kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

...

6. Merkonomstudiet

Der henvises til vedlagte vejledning fra erhvervskartotektet samt Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 46 af 28. januar 1987 om merkonomkursus.

Ifølge vejledningen er undervisningen som hovedregel baseret på, at eleven har fuldtidsbeskæftigelse ved siden af kurset. Undervisningen finder derfor normalt sted om aftenen. Der undervises 4 timer om ugen i 30 uger. Desuden afholdes der prøver efter hvert skoleår. Uddannelsen varer ca. 3 år. Der kan vælges mellem 12 forskellige linier. Der er mulighed for at kombinere flere linier og blive merkonom i

flere specialer. - Hjemmearbejdet anslås til 4-6 timer gennemsnitligt pr. 2 timers ugentlig undervisning. - Uddannelsen omfatter således maksimalt 16 timer pr. uge, hvortil kommer befordringstid.

Merkonomuddannelsen tjener til at uddybe og supplere den faglige uddannelse, som kursisten i forvejen har, og må derfor formodes at have en vis økonomisk betydning for den pågældende, enten ved at konsolidere ham i hans aktuelle beskæftigelse, eller ved at forbedre advancementsmulighederne eller mulighederne for at opnå bedre aflønnede stillinger andetsteds. Efter Sikringsstyrelsens opfattelse er merkonomuddannelsen klart kompetencegivende. Den omstændighed, at uddannelsen kan gennemføres sideløbende med fuldtidsbeskæftigelse og som aftenundervisning, indebærer ikke, at uddannelsen kan sidestilles med fritidsundervisning eller eventuelt erhvervsundervisning af så beskedent omfang, at det ikke kan betegnes som kompetencegivende.

Sagen giver Sikringsstyrelsen anledning til at overveje, om det vil være muligt i den næste udgave af vejledningen om dagpengeloven at fremstille den omtalte praksis på en måde, der gør det lettere for kommuner og nævn at forklare tankegangen bag reglen.«

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til Dansk Merkonomforening:

»Flere steder i dagpengeloven er det angivet, at det er en forudsætning for at modtage dagpenge, at den pågældende er uarbejdsdygtig.

I pkt. 48 i Sikringsstyrelsens vejledning af 30. januar 1987 om dagpenge fra det sociale udvalg er der bl.a. anført følgende om uarbejdsdygtighedsbegrebet:

» ...

Hvis den, der modtager dagpenge, deltager i undervisning, vil han som hovedregel ikke længere opfylde betingelsen om uarbejdsdygtighed, når vel at mærke undervisningen er erhvervsrettet.

Undervisningen, som svarer til eller udbygger uddannelse i folkeskolen, dvs. inkl. 10. klassetrin, og undervisning på ungdoms eller højskoler eller lignende, som alene opfylder et alment kundskabsbehov uden erhvervssigte, udelukker ikke dagpenge, når deltagelse i undervisningen kan forenes med sygebehandling eller er et led i denne.

Derimod skal dagpengeudbetalingen bringes til ophør, hvis undervisningen er et led i en erhvervsplan, det vil sige når uddannelsen er en revalideringsmæssig foranstaltning.

Undervisning på gymnasier, HF-kurser, på faglige skoler m.v. betragtes som kompetencegivende og sidestilles med arbejde.

Der kan derfor ikke udbetales dagpenge, hvis pågældende begynder på eller udvider sin deltagelse i sådan kursus/undervisning.

Dagpenge kan dog udbetales ved deltagelse i enkeltfagsundervisning på HF eller anden stærkt begrænset kursusdeltagelse, når det kan dokumenteres, at denne er et led i behandlingen eller kan betragtes som fritidsundervisning.

...«

Som jeg allerede har været inde på i min skrivelse af 15. oktober 1987 til Sikringsstyrelsen, må en almindelig sproglig fortolkning af dagpengelovens bestemmelser om uarbejdsdygtighed som en forudsætning for at modtage dagpenge efter min opfattelse føre til, at der skal foretages en konkret vurdering af uarbejdsdygtigheden på grundlag af de foreliggende lægelige oplysninger. Det er endvidere efter min mening klart, at også oplysninger om den pågældendes aktiviteter i sygdomsperioden kan medinddrages i den konkrete vurdering af uarbejdsdygtigheden.

Det spørgsmål, der foreligger til min bedømmelse, er, om der er grundlag for at fravige den nævnte sproglige fortolkning, således at det forhold, at den pågældende under sygdom følger en uddannelse, der er af erhvervsmæssig betydning - uanset undervisningens omfang - i sig selv afskærer den pågældende fra dagpenge og fritager myndighederne for at foretage en konkret vurdering af uarbejdsdygtigheden.

Sikringsstyrelsen har i udtalelsen til mig til støtte for en sådan fortolkning navnlig henvist til praksis, som kan føres tilbage til den tidligere dagpengeordning for lønarbejdere fra 1961. Sikringsstyrelsen har bl.a. henvist til 2 konkrete sager, som er refereret i Sygekassetidende for 1966. Sagerne er refereret således:

»Et medlem, som var kommet til skade ved et færdselsuheld, havde modtaget dagpenge i længere tid og var endnu ikke raskmeldt af sin læge, da han deltog i et kursus på arbejdsteknisk skole (det fremgår ikke, hvilket omfang kurset havde; min bemærkning), formidlet af Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund. Sygekassen standsede dagpengeudbetalingen ved kursusopholdets begyndelse.

Direktoratet udtalte, at undervisning i arbejdsteknisk skole må sidestilles med arbejde, og sygeforsikringslovens krav om fuld uarbejdsdygtighed var derfor ikke opfyldt.«

...

»En 17 årig landbrugsmedhjælper, der udtrådte af arbejdsforholdet efter at være sygemeldt, modtog dagpenge efter sygeforsikringslovens § 50, stk. 2.

Sygekassen standsede udbetalingen, da den pågældende tog ophold på en ungdomsskole.

Efter at det var oplyst, at undervisningen på skolen ikke var fagligt betonet, men udelukkende bestod i en oppudsning af skolekundskaberne og således ikke kunne betragtes som led i en erhvervsmæssig uddannelse, har direktoratet forelagt sagen for Socialministeriet, der har erklæret sig enigt med direktoratet i, at den konkrete sag burde afgøres ud fra det synspunkt, at den pågældendes ophold på ungdomsskole ikke kunne afskære ham fra ret til dagpenge efter sygeforsikringslovens afsnit II under dette ophold, såfremt han i øvrigt opfyldte lovens betingelser herfor.

Under hensyn til de lægelige oplysninger har man herefter anset medlemmet for berettiget til dagpenge, også efter at han havde taget ophold på skolen.«

De nævnte afgørelser var (bl.a.) truffet efter den dagældende § 51 i sygesikringsloven.

Sikringsstyrelsen har i udtalelsen til mig henvist til, at det fremgår af bemærkningerne til forslaget til dagpengeloven, der blev fremsat 15. marts 1972, at de nugældende bestemmelser afløser den tilsvarende regel i sygesikringslovens § 51 og i øvrigt bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 23 om uarbejdsdygtighed forvoldt ved et ulykkestilfælde.

På grundlag af det, Sikringsstyrelsen har anført om praksis forud for dagpengelovens ikrafttræden, kan det ikke give mig anledning til bemærkninger, at påbegyndelsen af en erhvervsmæssig relevant uddannelse under sygdom giver anledning til, at uarbejdsdygtigheden bedømmes på et bredere grundlag, forstået således, at der foretages en vurdering af, om uddannelsen (reelt) kan sidestilles med, »at den pågældende begynder et andet erhvervsarbejde end det hidtidige«.

Det kan heller ikke give mig anledning til bemærkning, at også undervisning af erhvervsmæssig betydning, der foregår uden for normal arbejdstid, må tages i betragtning ved den samlede vurdering af uarbejdsdygtigheden.

Jeg må imidlertid nære afgørende betænkelighed ved at tilslutte mig en fortolkning af uarbejdsdygtighedsbegrebet i dagpengeloven, hvorefter påbegyndelse af enhver undervisningsaktivitet, der kan karakteriseres som værende af erhvervsmæssig betydning - uanset omfang, indhold, tidsmæssig placering og den pågældendes sigte med uddannelsen - automatisk sidestilles med påbegyndelse af andet erhvervsarbejde, det vil sige at der ikke foretages en samlet konkret vurdering af den pågældendes forhold.

Jeg er enig med socialministeren i, at den foreliggende sag er et grænsetilfælde. Der foreligger således oplysninger i sagen, der med stor vægt taler for, at (A) i efteråret 1985 måtte anses for »uarbejdsdygtig«, således som ankenævnet traf afgørelse om. Jeg sigter herved til, at de foreliggende lægeerklæringer gav udtryk for, at (A) var fuldt uarbejdsdygtig, at amsankenævnets lægekonsulent fandt, at (A) var fuldt uarbejdsdygtig i *ethvert erhverv*, at der alene var tale om 3 timers undervisning om ugen, og at

uddannelsen er baseret på, at eleven har fuldtidsbeskæftigelse ved siden af kurset. På den anden side må det tillægges nogen vægt, at de 3 timers undervisning forudsætter et hjemmearbejde af et vist omfang (der foreligger imidlertid ikke nærmere oplysninger om, hvor stort hjemmearbejdet ville have været ved det i sagen omhandlede kursus).

Efter de foreliggende oplysninger må jeg lægge til grund, at ankestyrelsen ikke har foretaget en samlet konkret vurdering af (A's) forhold. Det følger af det, jeg har anført ovenfor, at jeg herefter ikke kan anse ankestyrelsens afgørelse for at være forenelig med en korrekt forståelse af uarbejdsdygtighedsbegrebet i dagpengeloven.

En samlet konkret vurdering af (A's) forhold må efter min opfattelse føre til, at han i efteråret 1985 måtte anses for »uarbejdsdygtig«, også hvis han havde påbegyndt den nævnte uddannelse.

Jeg er således af den opfattelse, at (A's) påbegyndelse af den i sagen omhandlede undervisningsaktivitet ikke bør sidestilles med påbegyndelse af andet erhvervsarbejde, men med den type af uddannelser, hvorunder dagpengeretten kan bevares, jf. pkt. 48 i Sikringsstyrelsens vejledning af 30. januar 1987 om dagpenge fra det sociale udvalg.

Under hensyn til, at (A) ikke påbegyndte det nævnte kursus, og at han derfor løbende har modtaget sygedagpenge, finder jeg ikke grundlag for at henstille til ankestyrelsen at undergive sagen en fornyet behandling og herved foretage en samlet konkret vurdering af (A's) forhold i efteråret 1985.

Jeg kan oplyse, at jeg vil overveje over for Sikringsstyrelsen og Socialministeriet at rejse spørgsmål om, hvorledes grænsen mellem de uddannelser, hvorunder dagpengeretten kan bevares, og de, der må sidestilles med påbegyndelse af andet erhvervsarbejde, kan drages, således at der kun i et begrænset antal af sagerne bliver tale om at foretage en individuel (og administrativt belastende) bedømmelse.

...«

Jeg havde senere en drøftelse med repræsentanter for Sikringsstyrelsen om, hvorledes grænsen mellem forskellige former for uddannelse bør drages i relation til spørgsmålet om dagpengeberettigelse. Sikringsstyrelsen gav tilsagn om at undergive spørgsmålet en nærmere overvejelse.